

1931 senesi bütçe kanununun 15 inci maddesinin tefsiri hakkında 3/104 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Bütçe encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı 6/4116

21-XI-1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Terfi eden muallimlerin maaşlarına yapılacak zam hakkında Maliye vekâleti ile hasıl olan noktai nazar ihtilâfi dolayisile 1931 senesi Bütçe kanununun 15 inci maddesinin tefsirine dair Maarif vekâletinden yazılan 21-11-1931 tarihli tezkere ile merbutlarının suretleri leffen takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını arz ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Maliye vekâletine

10-6-1930 tarihli ve 1702 numaralı ilk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyelerine dair kanunun 6 ıncı maddesinde muallimlerin terfi muamelesi her yıl ağustos ayında ikmal edilerek girecekleri derecenin eylülün birinci gününden muteber olacağı tasrih edilmiştir. Bu esas dahilinde terfi ettirilen muallimlerin maaş zamlarının eylülünden verilmesi tabii isede Ankara mektepler muhasebeciliği bütçe kanununun 15 inci maddesi mucibince bu zamların verilemeyeceğini 5-9-931 tarihli ve 1360 numaralı cevabî yazısı ile bildirmiştir.

1702 numaralı kanun mucibince mekteplerin filî kadroları her yıl eylülünden itibaren tatbik edilmekte olmasına binaen muallimlerin eylülünden evvel terfilerine de kanunen imkân olmadığı cihetle mevzubahs 931 bütçe kanununun 15 inci maddesinin muallimler hakkında tatbiki doğru olamayacağından zam gören muallimlerin eylülünden itibaren zamlarının verilmesi için Defterdarlıklara tamimen tebliğat ifasını ve neticeden malûmat verilmesini rica eder vebilvesile hürmeti mahsusamı teyit eylerim efendim.

Maarif vekili

Esat

Maarif vekâletine

Orta tedrisat ifadesile gelen 17-IX-1931 tarih ve 25 223 numaralı tahrirata cevaptır:

Seneli haliye muvazeni umumiye kanununun 15 inci maddesinin (A) fıkrasında (filî kadrolar tamamen tatbik edildikten sonra 931 mali senesi zarfında bu kadrolarda tekaüt veya sair esbap dolayisile vaki olacak münhallere terfian veya naklen tayin edilenler tayinleri tarihinden itibaren bir sene müddetle sabık maaşlarını alırlar. Bunlardan mütevellit teselsüller

aym esasa tâbidir) diye yazılı olup filî kadrolarını ağustos tarihinden itibaren tamamen ve umumiyet itibarıyla tatbik edildiği kabul edilmiştir.

İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyelerine dair olan (1 702 numaralı kanunun 6 ıncı maddesinde muallimlerin terfi muamelesi her sene ağustos ayında ikmal edilerek terfilerinin eylülün birinden muteber olacağı) muharrer isede mezkûr kanundan muahhar olan bütçe kanunu bir sene sabık maaş verilmesi hükmünden muallimlerin istisnasına dair bir kayıt ve sarahatı ihtiva etmediğinden 15 inci madde hükmünün 14 üncü ve daha aşağı dereceler müstesna olmak şartile umum meyanında muallimlere de taşmili tabîi ve zaruridir. Bu itibarla 1702 numaralı kanun mucibince eylül 931 den muteber olmak üzere terfileri icra edilen muallimlere bir sene müddetle sabık maaşlarının tesviyesi icap edeceğinden Ankara mektepler muhasebeciliğince tatbik edilen muamelede mugayereti kanuniye görülemediğini arzeylerim efendim.

Maliye vekili

M. Abdülhalik

Başvekâlet Yüksek Makamına

Orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyelerine dair 1702 numaralı kanunun 6 ıncı maddesi mucibince bu yıl muallimlere ağustos ayında yapılan zamların 931 malî yılı bütçesinin 15 inci maddesi hükmüne tevfiakan bir sene müddetle verilemeyeceğini Maliye vekâleti bildirmiştir. Muallimlerin filî kadroları eylül ayında tatbik edilemekte olduğuna nazaran bütçe kanununun 15 inci maddesindeki « filî kadroların tamamen tatbikından sonra yapılan zamların bir sene sonra verileceği » hakkındaki hüküm muallimler için ancak eylül ayından sonra tatbik olunmak icap eder. Esasen bu kanunda muallimlerin 1702 numaralı kanun mucibince kıdem zamlarından istifade etmelerini temin için ayrıca bir kaydın konulması da bütçe kanununun 15 inci maddesindeki kaydın bu zamların verilmesini temin eder mahiyette bulunmasından ileri geldiği muhakkaktır. Diğer taraftan kıdem müddetlerini doldurmuş olan muallimlere ağustostan evvel zam yapılması da kanunen mümkün değildir. Maliye vekâleti ile vekâletimizin noktai nazarını gösterir tezkere suretleri raptan takdim edilmiştir. Muallimlerin mağduriyetini mucip olmamak üzere keyfiyetin Büyük Millet Meclisince tefsirine delâlet buyrulmasını rica ve tazimlerimi arzeylerim efendim.

Maarif vekili

Esat

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
No. 32
Esas No. 3/104

28 - XII - 1931

Yüksek Reisliğe

1931 senesi bütçe kanununun 15 inci maddesinin tatbiki hakkında Maarif ve Maliye vekâletleri arasında tahaddüs eden noktai nazar farkının tefsiren halli talebini havi Başvekâletin 6/4116 numara ve 2 - XII - 1931 tarihli tezkeresi encümenimize havale buyrulmakla Maarif vekili Esat ve Muhasebei umumiye müdürü Faik Beylerin huzurule tetkik ve mutalea olundu.

Başvekâlet tezkeresine merbut Maarif vekâleti tezkeresi münderecatında:

1702 numaralı kanun mucibince mekteplerin filî kadroları eylûlde tatbik edilmekte olmasına ve 1931 malî senesi bütçe kanununun 15 inci maddesi hükmü filî kadroların tamamen tatbikından sonra vaki olacak münhallerde mahalli tatbik bulacağına nazaran eylûlde tatbik edilen mekteplerin filî kadrolarında yapılmış olan zamların bütçe kanununun 15 inci maddesine muvafık olduğu dermeyan edildiği,

Ve Maliye vekâletinin Başvekâlet tezkeresine merbut tezkeresi münderecatına ve Muhasebei umumiye müdürü umumisi tarafından şifahen verilen izahata nazaran vekâleti müşarileyhaca da ;

Bütçe kanununun 15 inci maddesi hükmünün salifülarz kanunun 5 inci ve 14 üncü maddelerile tevhidden mutaleası neticesinde filî kadroların bütçeye merbut (I) cetvelinde gösterilen mevkufların asıl vekâlet kadrolarından tenzilinden sonra kalan kısmı olduğu 14 üncü maddede tasrih edilmesine ve 5 inci maddede dahi kadroların 1 ağustos 1931 den itibaren meri olacağı yazılmasına ve maarif teşkilâtına dahil muallimlerin kanunun istisnaları meyanında sayılmamasına göre 1 ağustos-1931 den sonra yapılacak her hangi bir terfiden mütevellit zammın bir sene müddetle bütçe kanununun mezkûr 15 inci maddesi hükmüne tevfikan verilmesi noktai nazarı serdedildiği anlaşılmıştır.

Mezkûr maddeyi Hükûmetin teklifinden daha şümulü olarak tadil ve yeniden tanzim eden encümenimizce keyfiyet müzakere edildi.

Bu hususta takip edilen maksat ve gayeye nazaran bir taraftan bir çok memurun Hükûmetçe kadrolarından çıkarıldığı ve diğer taraftan da mecburî tekaüt teklif edildiği gerek tekaüt ikramiyeleri ve gerek ifa edilen hizmetlerden mütevellit tahsisat haricinde bir çok düyun karşısında kalan Devletin bu vaziyeti derpiş edilerek bütün bu ihtiyacatı karşılamak ve mecburî tekaüt meselesi bertaraf edilmek maksadile bir tasarruf menbar olarak 1931 malî senesi zarfında vuku bulacak terfilerde bir sene müddetle terfi zamlarının verilmemesi düşünülmüş ve bu maksatla mezkûr madde encümenimizce tadilen tanzim edilmiş olmasına göre bütçe kanununun 15 inci maddesinin 5 ve 14 üncü maddelerile birleştirilerek verdiği neticeye göre muallimlere 1 eylül 1931 den itibaren yapılması lâzımgelen kıdem zamlarının bu zamlara daha evvel istihkak kesbetmiş olsalar dahi bu sene için verilmesine imkânı kanunî görülmemiş ve meselenin mezkûr maddelerin delâleti muvacehesinde tefsire muhtaç bulunmadığına karar verilmiştir.

Umumî heyetin tasvibine arz olunur.

Reis	Reis vekili	Kâtip	Âza	Âza	Âza
Gümüşane	İstanbul	Tokat	Çorum	Elâziz	Kayseri
<i>H. Fehmi</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Sürcyya</i>	<i>Mustafa</i>	<i>H. Tahsin</i>	<i>A. Hilmi</i>

Âza	Âza	Âza
Kırklareli	Kırklareli	Kütahya
M. Nahit	Şevket	Muhlis

Âza

Erzurum

1931 malî senesi haziran ve temmuz aylarına ait 1806 numara ve 28 - V - 1931 tarihli muvakkat bütçe kanununun dördüncü maddesi Maarif vekâleti için de 1930 bütçe kanununa merbut (D) cetvelini azamî kadro olarak kabul etmiştir.

1931 malî senesi bütçe kanununun beşinci maddesi de 1806 numaralı kanunun mezkûr dördüncü maddesi mucibince 1931 malî senesinin haziran ve temmuz aylarına tatbik edilmiş olan 1930 kadrolarında yapılan tadilatın ağustos 1931 iptidasından muteber olacağını ifade etmektedir. İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 1702 numara ve 29 - V - 1930 tarihli kanunun altıncı maddesinde orta tedrisat muallimlerinin terfi muameleleri her sene ağustos nihayetine kadar ikmal edilir ve her muallim girdiği derecenin kıdemi Eylülün birinci gününden itibaren başlar denilmektedir. Azamî kadronun münhal olan aksamına ağustostan sonra kimsenin tayin edilmeyeceğine ve tayin edilenlerin kadrodaki maaşı almıyacaklarına dair bir hüküm olmamasına ve Bütçe encümeni mazbata muharririnin Heyeti umumiyedeki beyanatı da bu telâkkiyi müeyyit bulunmasına ve 1931 malî senesi bütçe kanununun on dördüncü maddesi filî kadroyu yalnız ağustos ayına kadar değil bütün 1931 senesi için kabul etmesine nazaran Maarif vekâletinin noktai nazarının kabulü mütaleasındayım.

Aziz

